

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena : Na celý rok -- 4 koruny -- hal. Na pol roka -- 2 " -- " Na štvrt roka -- 1 " -- " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ a vydavateľ : JÁN MOLNÁR.	Redakcia a vydavateľstvo : Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Svetová pobožnosť za pokoj.

Vo Vatikáne vydávané «Acta Apostolicae Sedis» v 22. čísle 6. ich ročníka uverejňujú dekret svätého otca Pápeža, ktorým nariaďuje, aby v nedeľu 7. februára vo všetkých metropolitánskych, farských a reholníckych kostoloch celej Európy vydržované boli pobožnosti za zpäťvedenie pokoja. Po slávnostnej sv. omši pred vystavenou prevelebnou Sviatosťou oltárnou odbavená má byť najprv liturgická modlitba za pokoj. Táto modlitba obsahuje najprv 50. žalm «Miserere» (Smiluj sa), po ktorom nasledujú antiphony «da pacem Domine in diebus nostris» (daj nám Pane za našich dnív pokoja) a za pokoj modlitba: «Deus a quo sancta desideria» (Bože, od ktorého sväté túžby pochodia). Prevelebná Sviatosť oltárna vystavená má byť cez celú nedeľu, pri čom svätý Otec zvlášte žiada, aby v prvom rade deti modlili sa za zpäťvedenie pokoja. Pri večernej pobožnosti veriaci odbavia sv. ruženec, po čom duchovný modlí sa má nasledovnú svätým Otcom predpisanú modlitbu za pokoj:

«Hlboko zronení hrúzou svetovej vojny, ktorá prítomne národy a štáty ubíja, útočíte hladáme, o Ježišu, u Tvojho najsladšieho Srdca, akožto v jedinkom spasení našom. Bože milosrdenstva, vzdychajúc utiekame sa ku Tebe o odstránenie tohoto hrozného biča a upenlive prosíme Ťa o Kráľu pokoja o zpäťvedenie túžobne žiadaného pokoja.

Z Tvojho najsvätejšieho Srdca pre celý svet vyvíera láska, aby zanikla každého druhu ne-

svornosť a medzi ľuďmi jedine panovala svätá láska. Počas Tvojho putovania na zemi najvremejšiu sústrasť citils' so všetkými útrapami ľudskými. Nech teda najsvätejšie Srdce Tvoje smiluje sa nad nami aj v tejto hodine, ktorá strašnými nenávisťami a ukrutným prelievaným krvou, hrúzou nás naplňuje.

Smiluj sa nad nesčislennými matkami, ktoré hlbokou úzkosťou naplnené sú nad osudom ich synov! Smiluj sa nad nepočetnými rodinami, ktorých sirotky ztratili svojich udržiavateľov, otcov! Smiluj sa nad ubohou Európou, ktorej hrozí úplná zkaza!

Správcom štátov a ich národom popraj rady vládnosti, odstráň nesvornosť, ktorá delí rôzne nácie, aby všetkých ľudí vzájomný bosk pokoja spájaj, bo najsvätejšie Srdce Tvoje, cenou svojej krvi, všetkých spojilo sväzkom nezkalného bratstva. Ako nekdy, na svätého Petra úzkostlivý hlas: «Pane, ratuj nás, hynieme», utíšil si vlny morské, podobne i na úpenlivé prosby naše, odpustiť nám naše viny, slastného pokoja udel tomuto prevrátenému svetu.

Ty ale o najsvätejšia Panno, buď nám na pomoci, ochraňuj a ratuj nás prítomne ako aj hrozných útrapách všetkých casov. Amen».

(Táto modlitba a požasný dekret vydané sú v sedem rečiach.) Po modlitbe pred prevelebnou Sviatosťou oltárnou, dľa nového rímskeho rituála odbavené majú byť litanie všetkých Svätých, po čom duchovný modlí sa: «Parce Domine, parce populo tuo; ne in aeternum irascaris nobis». (Smiluj sa Pane, smiluj sa nad Tvojim ľudom; a na veky nehnevaj sa na nás.) Konečne za tým odbavi sa

modlitba: «Pro pace» (Za pokoj) a veriacim udelí sa požehnanie s prevelebnou Sviatostou oltárnou.

Svätý Otec všetkým veriacim, ktorí vo vyššie udanú nedeľu 7. februára, za zvyčajných podmienok hodného pristúpenia ku Sviatosti pokania a prijatia Sviatosti oltárnej, súčasťnia sa pri raňajšej a večernajšej pobožnosti za zpäťvedenie pokoja a pred prevelebnou Sviatostou oltárnou niekoľký čas trávia v nábožných modlitbách, udeluje plnomocné odpustky.

V biskupstvách v krajoch sveta mimo Európy ležiacich, pobožnosti za zpäťvedenie svetového pokoja odbavovať sa majú v nedeľu smutnú dňa, 21. marca.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Rusom.

Úspechy našich čiat.

Úradná zpráva vydaná 23. januára.

V Poľsku, v západnej Haliči a v Karpátoch nestalo sa žiadnej významnejšej udalosti, miestami vedie sa kanónový boj.

V južnej Bukovine opätovné útoky Rusov na naše posície včera skončili sa s tým, že naše čaty zpäťzaujaly Kirlibabu a nad mestom panujúce vŕšky. **Rusi za ťažkých ztrát cúvli.** Pokusy nepriateľa, aby za Jakobeny a Kirlibabou priestor získal, na takýto spôsob sa úplne zmarily.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Úradná zpráva vydaná 24. januára

Na fronte v Haliči a v Poľsku niet zmeny, na jednotlivých odsekoch viedol sa kanónový boj a boli aj menšie srážky. Palba nášho delostrelectva prinútila nepriateľa, aby od Tarnova južne zase niekoľko zákopov vyprázdnil.

Položenie aj v Karpátoch je vo všeobecnosti nezmenené. **Rusov sme odtiskli z viac ich posícií,** ktoré od temenov priesmykov potiskli napred na juh.

Na južnom bojišti niet udalosti.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Odbité ruské útoky.

Úradná zpráva vydaná 25. januára.

V Poľsku a v Haliči nestalo sa žiadnej významnej udalosti. Len pozdĺž Nidy bol živý kanónový boj.

V údolí Unga a pri Vezérszállási ruské protiútoky, zavedené cieľom zpäťzaujatia posícií, ktoré sme boli my zaujali, sme krvave odbili. Pokus nepriateľa, aby sa pri Rafailove preťal, sa úplne zmaril. **Nepriateľ cez Zielonu cúvol.**

V Karpátoch v bojoch posledných dvoch dní **zajali sme 1050 Rusov.**

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Naše zdary v Haliči a Karpátoch.

Úradná zpráva vydaná 26. januára.

Všeobecné položenie sa nezmenilo.

V tom kanónovom boji, ktorý sa včera na oboch brehoch Visly cez celý deň prudšie viedol, než v pominulé dni, naše ťažké delostrelectvo **od Tarnova na západ s úspechom účinkovalo.** Jedon sklad vozov nepriateľa **sme rozhodili.** Pri Zglobiči od Tarnova na juhozápad **odohnali sme viac nepriateľských čiat.** Kanónova palba pri jednej skupine pri Nide cez celú noc trvala do rána a na úsvite zase prudšie pokračovalo sa v nej.

V Karpátoch aj včera boli boje. V údolí horného Ungu, Latorce a Nagyágu **nepriateľ niekoľko dôležitých výšin musel opustiť** po opätovných marných protiútokoch, ktoré vyžadovaly od neho **ťažké obeť.**

V Bukovine nebolo boja.

Na južnom bojišti je ticho.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Porážka Rusov v Bukovine.

Bukurešť, 27. januára. Tunajšie časopisy prinášajú z Dornavaty datovaný telegram, dľa ktorého rakúsko-uhorské čaty napadly ruské voje, ktoré vtrhly do južnej časti Bukoviny; *Rusi mali mimoriadne ťažké ztraty.* Rakúsko-uhorské čaty zajaly mnoho Rusov a ukoristily veľa vozov na streľivo.

Bukureštské časopisy od svojich osobitých

zprávodajcov z Burdujani a Michalleni na rumunsko-bukovinskej hranici o porážke Rusov v Bukovine prinášajú nasledovnú zprávu:

Pri Valse v Bukovine medzi rakúsko-uhorskými čatami za niekoľko dní vedené bitky skončili sa s ťažkou porážkou Rusov. Rusi s veľkými ztratami cúvli. Jadro ruských čiat, ktoré v troch frontoch tiahly ku Dornavatre, tento, rakúsko-uhorskými čatami veľmi opevnený bod chcelo prelomiť. Lenže Rusi zabudli na Jakobeni, kde dobre vystrojené a ku každému boju prichystané rakúsko-uhorské čaty zaujali výtečné pozície. Rakúsko-uhorské čaty na všetkých frontoch odbili Rusov. Rusi cúvli v najväčšom neporiadku, zanechajúc po sebe tisíce mŕtvých a ranených. Položenie ruskej armády v Bukovine následkom tejto ťažkej porážky stalo sa veľmi povážlivým. Neni vytvorená možnosť toho, že sa rakúsko-uhorským čatám prípadne ešte v tomto mesiaci podarí Rusov celkom vyhnúť z Bukoviny.

Zpätzaujatie Užockého priesmyku.

Úradná zpráva vydaná 27. januára.

V hornom údolí Ungu nepriateľa na oboch bokoch Užockého priesmyku, z jeho posícií zaujatých na pohraničných výšinách, sme včera odohnali. S týmto po trojdňovej bitke znova sa nám dostal do rúk jeden z najdôležitejších priesmykov Karpátskych, o ktorý počas vojny už viackrát sa viedol rozhorčený zápas a ktorý Rusi od 1. januára držali obsadený, zvlášte dobre opevnili a vo viac, jedna za druhou vybudovaných prajných posíciách húževnate bránili.

Od Užockého priesmyku na severozápad, taktiež v údolí Latorcy a Nagyágu bitka ešte stojí.

V západnej Haliči a v Poľsku pre snahovú fujavicu viedol sa len mierny delostrelecký boj.

Podmaršall Höffer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Novšie úspechy našich čiat.

Úradná zpráva vydaná 28. januára.

Od nepriateľa sme už aj údolie Nagyágu očistili. Nepriateľ, ktorý v tomto údolí väčšími silami postúpil po územie ležiace od Ökörmezöva na sever, včera bol prinútený vzdať sa

svojich posledných, dobre opevnených posícií. Toronyu sme zaujali a v prenasledovaní nepriateľa zašli sme po Vyškov, kde sa boj proti nepriateľskému zadným vojom znova započal. Na výšinách od Vezérszállásu na sever a pri Voloci Rusi poslali do boja väčšie posily a ešte raz sa pokúsili, aby svoju utratenú posíciu zpätzaujali, ale **sme ich odbili a medzitým Rusi utratili 700 zajatcov a päť strojových pušiek.**

Na ostatnej časti karpátskeho frontu položenie sa značne nezmenilo. Od údolia Nagyágu na západ je ticho.

V západnej Haliči a v Poľsku sú delostrelecké boje a menšie akcie.

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Udalosti v Karpátoch.

Vojenský spolupracovník «Grazer Tagespost»-u o udalostiach v Karpátoch píše:

Nateraz zvláštnu pozornosť zasluhujú v Karpátoch sa odohrávajúce udalosti. Koncom minulého týždňa naše čaty na viac miestach začali útočiť a prinútily Rusov vzdať sa svojich posícií od hlavného temena na juh. Naše čaty prenasledovali Rusov a obsadili výšiny. Naše čaty sú teraz pánmi do Haliče vedúcich ciest. Pokusy Rusov, aby utratené posície zpätzaujali, sa zmarily, medzičím nepriateľ utrpel veľké ztraty, ačkoľvek operoval s veľmi silnými vojami.

Ruské delostrelectvo má málo streliiva.

Vojenský zprávodajca «Berliner Zeitung am Mittag»-u oznamuje: Delostreleckí dôstojníci na najrozličnejších časťach rakúsko-uhorského frontu jednomyselne konštatujú, že u ruského delostrelectva vždy väčšími cítiť nedostatok munície. V delostreleckých bojoch svedených minule pozdĺž Dunajca a Nidy viackrát zkusili, že Rusi tento nedostatok usilovali sa nahradiť starým strelivom. Toto možno z jednej strany aj z toho ustáliť, že rakúsko-uhorským batteriam, ktoré trafilo mnoho ruských nábojov, tieto náboje ani len trochu nepoškodily, z druhej strany z toho, že našli ruské náboje, ktoré nevybúšily. Aj pri strielaní na vonkajšie opevnenia Krakova zistili, že mnoho granátov trafilo bez účinku. Núdzna o muníciu

javí sa konečne aj v tom, že Rusi vždy väčšmi sporia so strelivom. Kýu Rusi v prvých mesiacoch vojny ešte aj najmenšie oddelenia zaplavili celým dažďom nábojov, teraz ruské delostrelectvo v noci takmer celkom utíchne.

Jeden z Kišeneva do rumuského mesta Jassy prišlý veľkopriemyselník rozpráva, že v Rusku javí sa veľký nedostatok v puškách. Jeden rezervný pluk len nedávno šiel na bojište, len polovica mužstva bola vystrojená puškami a aj to puškami starej sústavy. Jeden z 19 ročných mladíkov zostavený pluk, na telegrafický rozkaz musel hneď ísť na bojište, ale bez pušiek. Patričný veľkopriemyselník konečne rozpráva, že vo vojenských a politických kruhoch Ruska vždy väčmi vzrastá nevoľa a antipatia proti Anglicku.

Nemecko-ruská vojna.

Nemecká úradná zpráva.

Berlin, 23. januára. Z hlavného válečného stánu 22. januára oznámili:

Vo východnom Prusku polozenie sa nezmenilo. Na odseku rieky Sucha naše útočenie pomaly pokročilo. Od Pilice na východ niet nič nového.

Varšava a Radom.

Poľské časopisy o položení vo Varšave píšú: Varšavské vrchnosti usilujú sa dľa možnosti zatajiť pred obyvateľstvom, že Nemci zdarne napredujú. Úradné zprávy o udalostiach na susedných územiach vôbec podozrivo prijímajú, bo z týchto krajov utekajúci ľudia polozenie vyhlasujú za kritické a prinášajú podrobné chýry o ufahovaní sa Rusov. V Radome predbežne účinkujú ešte ruské vrchnosti ale už s veľkou náhlostou chystajú sa opustiť mesto. Medzi Varšavou a Radomom telegraf môžu upotrebiť len úrady, súkromné telegramy neprijímajú.

Zdary Nemcov na severnom bojišti.

Berlin, 24. januára. Hlavný válečný stán nemeckej armády 23. jan. vydal nasledovnú zprávu:

Vo východnom Prusku niet nič nového.

V severnom Poľsku na okolí Sašnoza odbili sme nepatrný útok Rusov. Z obcí Blinno

a Gojsk Rusov sme vyhnali. Na Špitál Gorny postupujúce slabšie ruské čaty prinútili sme cúvnuť. Naše útoky proti odseku Suchej pokračujú. Na okolí Ravu a od Cheuzinov na západ sú živé delostrelecké boje.

Dňa 24. januára nemecký hlavný stán vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Pri Borzymove naše útočenie na odsek Suchy bolo zdarné. Protiútoky nepriateľa sme odrazili zapríčiniac Rusom veľkú ztratu.

Od Opočna na severozápad útoky Rusov proti nám sa zmarily.

Polozenie v Haliči.

Na východné bojište vyslaný zpravodajca berlinskej Wolffovej agencie telegrafuje z Loviča:

— Útoky Rusov na Krakov napredovanie Nemcov ku Varsave zmarilo. Rusi, aby mohli obrániť Varšavu, teraz sú prinútení také veľké čaty hodiť na svoje pravé krídlo, že v Haliči a proti Uhorsku nemôžu sa podujať na rozhodujúce válečné operácie a nemohli by sa na to podujať ani vtedy, keby stav ich armád bol lepší než aký je. Z útočenia na Krakov stalo sa bránenie Varšavy. Keby veľkoknieža Nikolaj Nikolajevič pravé krídlo svojich armád v záujme haličských operácií oslabil, toto by malo za následok padnutie Varšavy. Krakov za Varšavu zameniť, to by zaiste bolo zlou taktikou aj vtedy, keby zaujatie Krakova bolo isté, len že je toto vôbec neisté.

Nemecká úradná zpráva.

Berlin, 26. januára. Hlavný válečný stán nemeckej armády 25. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Vo východnom Prusku na tom fronte, ktorý tiahne od Lötzena po územie ležiace od Gumbinnena na východ a na sever, vedie sa delostrelecký boj. Naša palba prinútila nepriateľa, aby jednotlivé svoje posície od Cumbinnena na juhovýchod opustil.

Od Gumbinnena na severovýchod útoky Rusov proti nám sme odbili, zapríčiniac im ťažkú ztratu.

V severnom Poľsku niet zmeny.

Od Pilice na východ významnejšej udalosti sa nestalo.

Ruská zpráva o bojoch v Karpátoch.

Kopenhága, 26. januára. Petrohradská telegrafická agentúra teraz už aj úradne uznáva, že vo válečných operáciach Rusov v Karpátoch nastala prestávka údajne pre sňah a preto, lebo Rusi rozloženia sa Nemcov na pravom brehu Bzury a Ravky už nevedia prekaziť.

Pustnutie Poľska.

Krakov, 26. januára. «Glas Naroda» na základe «Curriera Varšavského» prináša zprávu o zkaže medzi Sochačevom a Lovičom v Ruskom Poľsku. Zvlášte hrozná je zkaža medzi Gestynom a Sochačevom. Takmer všetky dediny zhorely, kostoly, na panstvách hospodárske budovy ležia v rumoch, ozimné siatiny sú spustošené, na dlhej ceste nevidno živej duše. Len v niektorej dedine je ešte život. Tí chudobní sedliaci, ktorí nemajú vozov, teda zavčasu nemohli ujsť, bývajú v pivniciach alebo si vykopali jamy a do tých sa schovali. Mnohí zomierajú hladom. Aj domáce zvieratá podochly, lebo nemaly krmu. Všetko podpálili: ploty, drevené domy, drevené hospodárske budovy, slovom všetko, čo sa len spáliť dalo. Obyvatelia Sochačeva a Loviča ešte zavčasu ďaleko ušli. Mesto Lovič o veľa viac trpelo následkom bombardovania ako mesto Sochačev. V Loviči nemecké kanónové gule každý dom trafily, kdežto v Sochačeve sú ešte neporúchané domy. Smutný obraz poskytuje aj mesto Blonie v blízkosti Varšavy; tu je veľká núdza o potravné články.

Z Varšavy vykázali zpravodajcov nestran- ných štátov.

Berlin, 26. januára. «Post» oznamuje: Ruská vojenská vrchnosť vo Varšave vyzvala zastupiteľov nestraných štátov a zpravodajcov novin neutrálnych štátov, aby bez meškania opustili mesto.

Nemecká úradná zpráva.

Hlavný válečný stán nemecký 26. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Od Gumbinnena na severovýchod Rusi posúvajú našej jazdy bezvýsledne napádali. Vo východnom Prusku na ostatnom fronte viedly sa

prudké kanónové boje. Menšie boje od Vloclavka na severovýchod byly pre nás výsledné.

V Poľsku od Visly na západ a od Pilice na východ nestalo sa žiadnej významnej udalosti.

Dobíjanie Przemyslu odročili.

Viedeň, 27. januára. Dľa úradných ruských zprav na okolí dolnej Bzury a Suchy boj trvá ďalej. Medzi Huminom, Borzymovom a Suchou útoky Nemcov sú mimoriadne prudké.

Vojenský zpravodajca časopisu «Novoje Vremja» vyhlasuje Humin za veľmi dôležitý strategický punkt a oznamuje, že Nemci tu tak prudko útočia, ako v tejto vojne ešte nikdy neútočili. Dopisovateľ časopisu «Ruskoje Slovo» opisuje mimoriadne rozhorčenú bitku medzi ruskými a rakúsko-uhorskými čatami okolo Loslaku, v ktorej zvlášte delostrelectvo bojovalo desným účinkom na oboch stranách. Rusi po bitke zmenili svoje posície. Vojenský odborník «Birševija Vjednosti» uzatvára, že spojenci chcú prezimovať v Poľsku. Časopis z tejto príležitosti ponosuje sa, že medzi poľským obyvateľstvom je veľa zradcov, ktorí sa verejne bratríčkujú s nepriateľom.

Vojenský zpravodajcovia viac petrohradských časopisov poukazujú na to, že od viac dní z Przemyslu niet žiadneho chýru a z tohto treba uzatvárať na to, že zamýšľané a oznámené všeobecné útočenie Rusov proti pevnosti bolo predbežne odročené patrne pre zlé počasie a pravdepodobne aj pre iné ťažkosti, ktoré prekážajú, aby ruské dobíjajúce delá mohli bližšie doniesť ku hradbám pevnosti.

Nemecká vojenská mienka.

Majór Schreibershofen, vojenský spolupracovník «Voss. Zeitung»-u píše: Všetky útoky Rusov proti východnému a západnému Prusku v smere k Tornu, taktiež aj proti Karpátom sa všade ztroskotaly. Rusi trvanlivý zdar nikde nemali. Oproti tomu nemecká armáda proti severnému krídlu Rusov so zďarom útočila, krem toho v strednej a južnej časti Poľska spolu s rakúsko-uhorskou armádou ruské útoky na každom bode so zďarom odbila. Dosavádne úspechy teda poskytujú základ

toho, že válečné operácie nemeckých a rakúsko-uhorských čiat aj ďalej so zdarom sa budú vyvíjať.

Na šesťnásť kilometrov od Varšavy.

Vojenský zpravodajca londýnskeho «Times»-u oznamuje, že Nemci na niektorom mieste sú už len na šesťnásť kilometrov od najkrajnejších opevnení Varšavy.

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

Krutý zápas Nemcov a Francúzov.

Berlin, 22. januára. Hlavný válečný stán nemeckej armády o udalostiach na bojišti proti Francúzom a Angličanom 21. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Medzi morským pobrežím a kanálom La-Bassée trvanlivý dážď znemožnil väčšiu válečnú činnosť.

Pri Arrasi bol delostrelecký boj.

Od Berry au Bau na juhozápad jedného zo zákopov, ktoré sme predvčerom zaujali, sme sa vzdali a rozhodli ho, lebo zákop rúcajúce sa steny jednej fabriky zčiasťky zasypaly.

Útok Francúzov proti nám od Verduna na sever sme ľahko odrazili.

Ukorenštené ruské kanóny pred sochou Jána Arany v Budapešti.

Od bitky, svedenej predvčerom od St. Mihielu na juh, menšie francúzske oddelenia sú ešte v blízkosti našich posícií. Jedno naše pokročenie, územie pred naším frontom, po starú posíciu Francúzov, očistilo od nepriateľa.

Severne od Pont á Moussona o Croix des Carmes bitka ešte stojí. Silný útok Francúzov na tú časť našej posície, ktorú sme zpätzaujali, s ťažkou ztrátou nepriateľa sme odbili.

Vo Vogézoch od Sennheimu na sever naše čaty nepriateľa odohnaly z vršku Hartmann-Sweilerkopf a zajaly 2 dôstojníkov a 125 vojakov.

Nemci sú v presile.

Kopenhága, 23. januára. Časopis «Berlingske Tidende» z Paríža dostal nasledovnú zprávu: Francúzi na severnom brehu rieky Aisne od Soissons na východ a na západ ešte držia isté posície. «Temps» ku tomuto poznamenáva, že prípadný francúzsky zdar od toho závisí, či Francúzi budú vedieť komandovať silné čaty a nakopiť veľké množstvo munície, lebo Nemci sú v presile a svoje víťazstvo pri Soissonse chcú využiť.

Nemecké úradné zprávy.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostiach na západnom bojišti 23. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Nepriateľskí letúni včera pri Gente a Zeebrügge hodili bomby, ale bez zdaru. Medzi Souainom a Perthesom, od chalonského tábora na sever nepriateľ včera popoludní útočil. Útok sa v našej palbe ztroskotál. Nepriateľ ušiel späť do svojich zákopov.

V Argonneskej hore naše čaty od Fontaine la Mitte na západ zaujaly jednu nepriateľskú posíciu. Zajaly 3 dôstojníkov a 245 mužov a ukoristili 4 strojové pušky.

Od Pont á Moussona na severozápad odbili sme dva útoky Francúzov, zapríčiniac nepriateľovi veľmi ťažké ztráty. V bojoch svedených o zpätzaujatie našich zákopov, nepriateľovi od 21. januára vzali sme 7 kanónov a jednu strojovú pušku.

Pri Wiesenbachu odbili sme alpských jágrov. Viac nočných útokov nepriateľa proti Hartmannsweilerkopfu sa zmarilo.

Dňa 24. januára nemecký hlavný válečný štáb o udalostiach na západnom bojišti vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Deň 23. januára vo všeobecnosti prešiel bez každej zvláštnej udalosti.

V Argonnskej hore dva útoky Francúzov sme ľahko odbili.

Vo Vogézoch pri Hartmannsweilerkopfe a od Steinbachu na severovýchod sme pokročili a zajali sme päťdesiat francúzskych jágrov.

Zhynutie jedného francúzskeho pluku v bitke pri Soissonse.

Londýnske časopisy ešte vždy sa zaoberajú s bitkou pri Soissonse a prinášajú podrobnosti o trojdňovej bitke. Medziiným opisujú, ako zahynul jeden celý francúzsky pluk.

Keď Nemci odtiskli Francúzov, tento pluk ešte zavčasu vedel prejsť cez rieku Aisne. Plukovník onedlho nato znova previedol svoj pluk po moste, aby spätvydobil ztratenú pozíciu.

Boj trval za viac hodín a jeho výsledok bol hrozný: Z francúzskeho regimentu len desať ľudí ostalo živých.

Do Paríža dovezení ranení rozprávajú, že keď vybuchli nemecké granáty, celé rady francúzskeho vojska popadaly. Hovoria aj to, že Nemci ustavične dostávajú novšie a novšie posily.

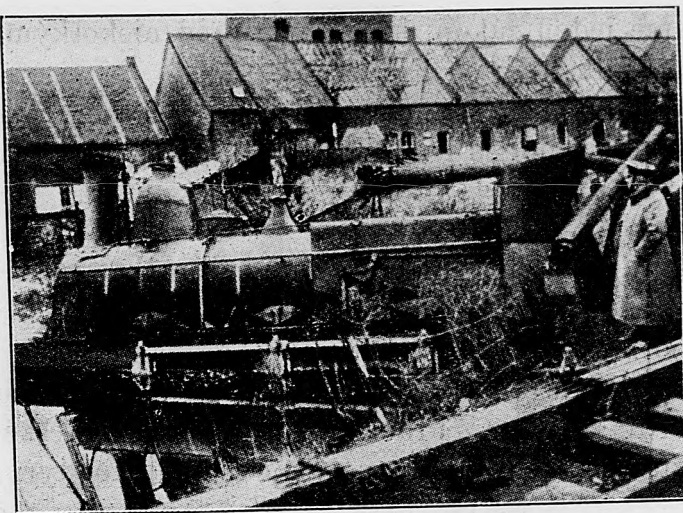
Bitky na morskom pobreží.

Amsterdam, 25. januára. Zpravodajca «Telegraaf»-u oznamuje zo Sluysa: Medzi Nieuportom a Ostende bitky aj napriek nepriaznivému počasiu trvajú ďalej. Kanóny ustavične dunia. Kedy-vtedy počuť výbuch mín. Ustavične prichodia čaty z frontu a do ohňa idú čerstvé čaty na neopísateľne zlých cestách.

Náčelník nemeckého generálneho štábu o vojne.

Zpravodajca «Associated Press»-e na nemeckom hlavnom stáne shováral sa s generálom Falkenhaynom, náčelníkom nemeckého generálneho štábu:

— Vojna čo sa týče Nemecka, môže ešte pokračovať po ustálení nedajúci sa čas — hovoril Falkenhayn. — Nevidím nič, čo by nás mohlo prinútiť, aby sme sa vzdali boja.

Divý rušeň, ktorý Belgičania pustili na nemecké čaty, ktorý ale vyšinul sa z kolajnice a srútil sa z násypa.

Nesprávne je, keď nemecké operácie vo Flandrii považujú za pokus predrania sa ku Calaisu. Práve naopak: tento odsek vojny bol len následkom tej snahy Francúzov a Angličanov, aby si na sever prerazili cestu a obkolesiac pravé krídlo Nemcov, aby oslobodili Antwerpen a nás aby prinútili ku odovzdaniu Belgicka. Každý plán sa zmaril. Generál Joffre v decembri rozkázal ofensívu, ale Nemci nielen podržali svoje pozície, lež získali aj nové priestory.

O anglických čatách Falkenhayn povedal, že sú Angličania dobrí bojovníci, samú úctu prechováva oproti nim, ale armáda, ktorá nemá potrebných dôstojníkov, sotva môže byť považovaná za armádu. My — hovoril Falkenhayn — sme dosť silní ku tomu, aby sme ich zbili a s krvavou hlavou spät zahnali. Pripravení sme na to, že sa pokúsia o vysadnutie na breh v Belgicku a čím skôr sa toto stane, tým bude lepšie.

— Anglická blokáda — doložil generál — na nakladanie mede na lode, naozaj nevlýva. Toto je pre Ameriku veľkým úderom, ale pre Nemecko je to úplne ľahostajné.

Nemecká úradná zpráva.

Hlavný válečný štáb nemecký o udalostiach bojišta proti francúzom a angličanom 25. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu: Na okolí Nieuporta a Yperna viedly sa delostrelecké boje.

Od Berry au Bac na juhozápad utratili

sme jedon zákop, ktorý sme pred niekoľkými dňami zaujali od Francúzov.

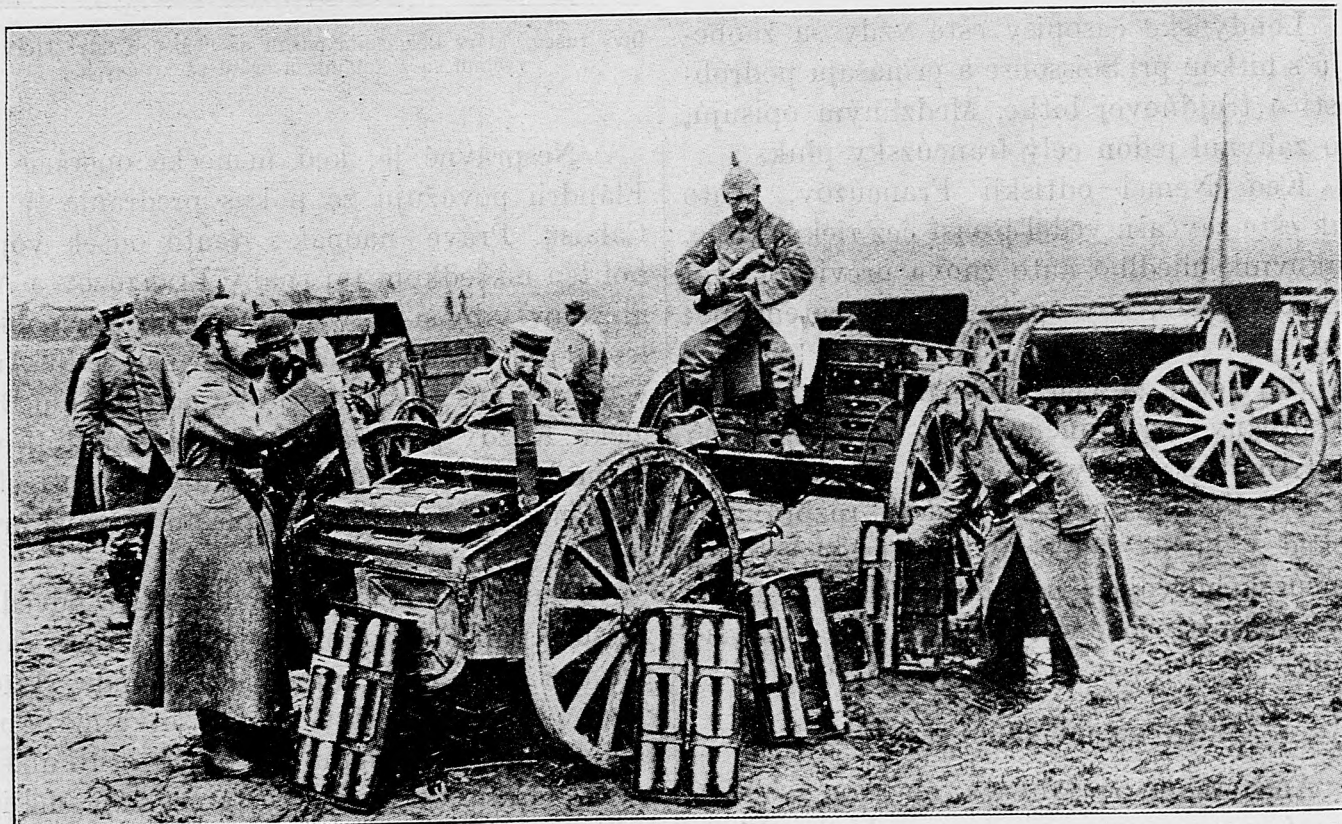
Kým včera od chalonského tábora na sever viedol sa len delostrelecký boj, dnes sa tam vyvinuly aj bitky pechoty, ktoré ešte trvajú.

V Argonnskej hore od Verduna na sever a od Toula na sever bola živá delostrelecká borba. Útoky Francúzov na Hartmannsweilerkopf sme všetky odbili. V bojoch, ktoré sa vedú v hore, Francúzi utrpia často veľké ztraty. Našli sme mŕtvolu nie menej ako štyri-

sledné dni dostala značné posily, z čoho veliteľ armád trojitej dohody uzatvárajú, že Nemci pozdĺž rieky Aisne chcú začať novú veľkú bitku.

Nemecké lietadlá v práci.

Dňa 20. januára ponad mesto Reims preletel jeden nemecký lietací stroj, ale pred palbou francúzskeho delostrelectva musel cúvnuť. Druhé lietadlo videli v Chaulnese, v smere Paríža letieť. Francúzske lietadlá začaly pre-

Nemeckí vojaci preskúmajú ukoristené ruské delostrelecké vozy.

sto francúzskych jágrov. Počet francúzskych válečných zajatcov vzrastá.

Nová bitka pozdĺž rieky Aisne.

Vo francúzskych parlamentárnych kruhoch — ako z Genfu oznamujú — panuje mimoriadne veľké rozhorčenie preto, že francúzsky minister vojny ešte vždy tají pred francúzskou verejnou mienkou podrobnosti o bitke pri Soissonse.

V bojoch, ktoré sa pominulé dni viedly na okolí Craonne, už bolo cítiť následok víťazstva Nemcov pri Soissonse. Dľa do Genfu prišlých správ armáda generála Klucka v po-

nasledovať nemecké lietadlo, ktoré sa ale šťastlive vrátilo na nemecký front.

Z Genfu oznamujú, že výskumná cesta viac nemeckých lietadiel cez Reims a Chaulnes až po samý Paríž sa úplne vydarila, Francúzi nemecké lietadlá marne prenasledovali.

Tažká porážka Angličanov.

Nemecký hlavný válečný stán 26. januára o udalostach na bojišti proti francúzom a angličanom vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Nepriateľ včera dľa svojho zvyku Middelerke a kúpele Westende vzal pod oheň kanónov. Táto palba kanónov viac obyvateľov za-

Ruské válečné klamstvo k vyskúmaniu nemeckého delostrelectva na rieke Memel. Nemci však nedali sa oklamať a rozstrelali nielen slamených ruských vojakov, lež zaujali aj nepriateľské pozície.

Ranení ruskí zajatci v nemeckej nemocnici.

bila, poľahne poranila, medzi nimi aj middelierského mešťanostu. Naše ztraty včera byly celkom nepatrné.

Na oboch brehoch kanála La-Bessée naše čaty napadly posície Angličanov. Kým od kanála na sever, medzi Givenchym a kanálom, útok pre silnú palbu od boka nemal za následok zaujatie anglickej posície, zatiaľ útok badenských čiat od kanála na juh, skončil sa úplným zdarom. Tu sme **anglické posície vo frontovej šírke 1100 metrov útokom zaujali**, dva oporné body sme zaujali, 3 dôstojníkov a 110 mužov sme zajali, jeden kanón a 3 strojové pušky sme ukoristili. Angličania bez zdaru sa pokúsili späť zaujať posície, ktoré sme z našej strany zodpovedne našim cieľom naskutku využili, s ťažkými ich ztratami sme ich odbili. Naše ztraty sú pomerne nepatrné.

Na vrškoch pri Caronne od Laonu na juhovýchod naše čaty zdarne bojovaly.

V južnej časti Vogézov **všetky útoky Francúzov sme odbili**. Vyše päťdesiat Francúzov sme zajali.

Vojna Turecka proti Rusom, Francúzom a Angličanom.

Porážka Rusov a Angličanov.

Carihrad, 25. januára. Hlavný válečný stán 23. januára oznámil: Ruská hlavná vojenská sila, ktorej pokus o obkolesenie nášho ľavého krídla sa nezdaril, cúvla pred našou protiofensívou. Naše čaty prenasledujú nepriateľa. Tri anglické vojenské čaty pod ochranou troch válečných lodí 21. januára pokúsily sa o napredovanie proti našim pri Korne stojacim čatám, ale utrpely úplnú porážku a s veľkou ztrátou byly prinútené cúvnuť. Naša ztrata je nepatrná.

Porážka Rusov na Kaukaze.

Carihrad, 26. januára. Z Erzinghianu (Anatolia) oznamujú, že ta dovezli 32 zajatých ruských dôstojníkov a 2400 mužov. Ako zajatci rozprávajú, z Turkestanu na Kaukaz dovezené ruské čaty v poslednom čase utrpely také ťažké porážky, že z veľmi mnohých stotín ostalo len po 20 chlapov.

Sibírske čaty na Kaukaze.

Dľa správ carihradských časopisov sibírske čaty, ktoré lepšie znášajú zimu, prišli na Kaukaz na posilnenie tam bojujúcich ruských čiat.

Carihrad, 27. januára. Generálny štáb tureckej armády 26. januára vydal nasledovnú úradnú zprávu: Pre zlé počasie na Kaukaze obidve stránky prinútené sú zastaviť svoje vojenské operácie. Nepriateľ, ktorého sme na jednej čiastke nášho frontu späť odbili a prinútili ku cúvnutiu, pracuje na opevnení svojich zadržaných nových posícií.

Vojna na mori.

Potopená anglická parolod.

«Rotterdamsche Courant» oznamuje z Laassluisu: Anglickú parolod «Durbar», ktorá z Leithu plávala do Rotterdamu, jedna nemecká podmorská loď pristavila. Mužstvo za desať minút muselo opustiť loď, potom Nemci potopili anglickú loď.

Pristavená americká loď.

Londýnsky «Times» oznamuje z Washingtona: Mann, vodca opozície vyslaneckej komory vo štvrtok prečítal jeden bezdrôtový telegram, ktorý dostal od jedného svojho voliča. Dľa telegramu parolod «Neuamsterdam» anglický križiak Coronia pristavil. My sme nestrannou veľmocou — hovoril Mann — ale práva predsa len máme a museli by sme váhu klásť na to, aby tieto naše práva Angličania v úctivosti mali. Osvedčenie vyslanca Manna vyvolalo živú pochvalu.

Bitka medzi nemeckou a anglickou flottou.

Berlin, 25. januára. Medzi obrnenými križiakmi «Seydlitz», «Derfflinger», «Moltke» a «Blücher» v sprievode štyroch menších križiakov a dvoch torpedových flotill v nedeľu predpoludním počas vyplávania na Severnom mori a medzi anglickou válečnou flottou, ktorá pozostávala z päť válečných križiakov, z viac menších križiakov a z 26 torpedoborcov, prišiel rad na srážku.

Nepriateľ po trihodinovom zápase od Hel-

golandu na sedemdesiat morských míľ v severozápadnom smere prestal bojovať a cúvol.

Dľa dosiaľ došlých správ z anglickej strany utonul jeden válečný križiak a z našej strany obrnený križiak «Blücher». Ostatné nemecké lode neporúchané vrátili sa do prístavu.

Behncke,

námestník šéfa generálneho námornického štábu.

Po potopení anglickej parolode «Durward».

Amsterdam, 25. januára. «Handelsbladed» oznamuje z Rotterdamu: O potopení anglickej parolode «Durward» (prvé zprávy loď menovali «Durbar») skrze nemeckú podmorskú loď novšie oznamujú nasledovné podrobnosti:

Parník «Durward» popoludní o 3. hodine od jednej podmorskej lode dostal signál, aby postál. Veliteľ parolode hneď rozkázal hnať plnou parou úfajúc, že loď dobehne ku hollandskému pobrežiu. Parník ani na druhý signál nepostál, načo podmorská loď vystrelila.

Nato kapitán postál. Z nemeckej podmorskej lode na parník šli štyria matrózi, vytýčili naň nemeckú zástavu a vyzvali mužstvo, aby opustilo loď. Všetko toto stalo sa za päť minút, lebo pre nebezpečie, ktorým hrozia míny, ochranné člny sú vždy poruke. Podmorská loď ochranné člny viedla ku majáku v blízkosti ústia rieky Maas, kde mužstvo vylodilo na breh. Nato Nemci loď «Durward» torpedom potopili.

Ztraty anglickej flotty.

Hága, 26. januára. Dľa sem došlých správ v bitke na Severnom mori Nemci jeden veľký anglický križiak potopili a iné dve anglické lode ťažko porúchali. Zpráva anglickej admirality o tomto celkom mlčí.

Berlin, 26. januára. Tunajšie časopisy v súvisie s bitkou na Severnom mori píšú, že Angličania voči Nemcov boli vo veľkej prevahe. Čo sa veľkých válečných lodí týka, štyri nemecké válečné lode musely bojovať proti piatim anglickým válečným lodiam. Angličania aj torpedoborcov mali o osm viac, než Nemci. Z toho, že Angličania predsa tak nechali túto morskú bitku, možno uzatvárať na to, že ne-

mecké lode svojou palbou náležite poškodily lode Angličanov. Utratenie lode «Blücher» nemecké časopisy prijímajú s veľkou ľútosťou.

Nemecké podmorské lode okolo Anglicka.

«Berliner Zeitung am Mittag» sdeľuje, že všeobecná blokáda Anglicka sa započala. Okolo pobrežia Anglicka zdržuje sa flotta nemeckých podmorských lodí.

Novšia bitka ne Severnom mori.

Berlin, 26. januára. Z dejišťa bitky na Severnom mori «Vossische Zeitung»-u 25. januára nasledovné oznámili: Z Franekeru (Friesland) sdeľujú, že od rána neprestajne počúť dunenie kanónov, ktoré od 1/211. do 11. hodiny bolo najväčšie. Iste stojí veľká morská bitka.

Po bitke na Severnom mori.

Berlin, 27. januára. Voči zpráve anglickej admirality vydanéj o bitke na Severnom mori na základe z dobre informovaného miesta došlých správ možno ustáliť, že jeden anglický križiak utonul. Jeden nemecký torpedoborec krytý silnou nemeckou palbou porúchanú anglickú válečnú loď, ktorá sa už na bok bola prevrhla, dvoma torpedami potopil. Potopenie anglickej lode so strany Nemcov nielen lode, ktorá sa bitky zúčastnila, lež i vzducholod, ktoré bola v blízkosti bojišťa, každú pochybnosť vytvárajúcim spôsobom konštatovaly. Jako zo strany Angličanov ešte i teraz zatajované potopenie lode «Audacious» je teraz už každú pochybnosť vytvárajúcim spôsobom dokázané a jako je známé, že pri Falklandských ostrovoch anglické lode byly veľmi porúchané a preto ich teraz v gibraltárskom dokkureparujú, práve tak o krátky čas i z druhej strany bude dokázané utonutie otáznej válečnej lode a tak sa zdá, ešte i dvoch torpedoborcov.

O porúchaní ostatných anglických lodí toľko je isté, že Nemci so vzducholode videli, že viac anglických lodí bolo porúchané od palby, ku pr. sťažne sa zlomily, komíny sa srútily a zvlášte veľa ľudí prišlo o život.

**Krestania katolici, organizujte Kato-
lícku Ludovú Jednotu!**

Miesto bitky.

Kopenhága, 27. januára. V Londýne si myslia, že sa morská bitka v nedeľu započala v blízkosti zátoka Dogger. Flotty asi na 10 kilometrov boli jedna od druhej a je pravdepodobné, že nemecká flotta plávala ku Anglicku, ale sa potom vrátila smerom ku Helgolandu. Bitka rozprestierala sa na sto míľ až potiaľ, kde sú rozložené nemecké morské míny. Dve flotty počas celej bitky plávaly s tou najväčšou rýchlosťou.

Neutrálne štáty a vojna.

Rumunský hlas proti trojitej dohode.

Bukurešť, 26. januára. O práci ruských agentov v hlavných mestách balkánskych štátov, ktorú vedú v záujme utvorenia nového balkánskeho sväzu, istý bukurešťský časopis píše:

Trojité dohoda, ktorú dnes už ozaj možno nazývať sedemnásobnou dohodou, žimničnou horlivosťou hľadá nových spojencov, aby vyhľadím v äčšmi broziacemu srúteniu sa. Belgicko už obetovali, Srbsko priviedli na kraj úpadku a teraz by radi Rumunsko vyvieš na zkaz. Toto je zase do pekných slov a medových sľubov zabalená politika, ktorú trojitá dohoda sleduje od prvého okamihu vojny. Vždy jasnejším sa stáva konečné porazenie rusko-francúzsko-anglického spolku a vždy zrejmejšie vidiť že Rumunsko nie je náklonné k voli tomuto spolku do nebezpečia sa vrhnúť.

Bulhari.

Sofia, 26. januára. «Kambana» v jednom svojom novšom článku rozhodne odmieta ešte aj možnosť toho, aby si Bulharsko stalo ku Rusku. Dľa Kambany toto by bolo najväčšou vlastizradou, lebo týmto by Bulhari dopomohli len Srbsku ku zväčšeniu územia.

Z uhorskej vojenskej pôžičky značili:

Kostolné základiny fár ostrihomskeho arcibiskupstva 3,000.900 kor., rožňavská diecesanska pokladnica milostivých základín 100.000 kor., prešovské gr. kat. kapitúlské základiny 100.000 kor., Jozef Alaithner r. k. farár trenčianskej obce Alsószucsí 1000 kor., modorsky

dekanatsky okres 66.000 kor., dr. Jozef Chorényi, dekan-farár v Ilave 10.000 kor., Rudolf Misz opát-farár v Trenčsine 4000 kor., piešťanská katolícka fara 19.000 kor., kaplán Ludvik Pavetits 800 kor., trnavský kanonik Alojz Tagányi 13.000 kor., gajársky farár Ján Trubiny 1200 kor., gajárska katolícka kostolná kassa 20.000 kor., obyvatelia obce Gajar na vyzvanie svojho farára vyše 200.000 kor., košické hlavné gymnázium Praemoštratenských zo základín ústavu 14.650 kor., professorský sbor 28.300 kor., žiaci 7. triedy 100 kor. a žiaci 5. triedy 50 kor., malosobinovské hl. gymnázium Piaristov zo základín 8000 kor., tamojší Piaristi 7500 kor., v košických peňažných ústavoch značili bez mála 10 millionov kor., v meste Baňskobystrica vyše troch millionov kor., v meste Zvolen jeden million kor., v malej trenčianskej obci Felsőszucs žije jedna stará slovenská sedliačka, ktorú celá obec za veľmi chudobnú držala a tá žena menom Ondrejová Tarabusz k veľkému prekvapeniu občanov značila z vojenskej pôžičky 7500 hotových peňazí.

Veliteľ armády medzi lučenskými vojakmi.

Böhm-Ermolli generál jazdy, veliteľ armády so svojim štábom na Ruskom bojišti v sviatok Troch kráľov nečakane prišiel ku bojovnej linaji. Prišiel pozreť čaty svojej armády v strelných jarkoch. O tejto návšteve kapitán Hauska nasledovne písal viedeňskému časopisu «Fremdenblatt»:

Na pravom brehu Pilice naša víťazná offenzíva, ktorú sme započali spolu s našimi nemeckými spojencami zastala. Nie nepriateľ, lež jedna vyššia moc: krutá zima prinútila nás ku tomu. Ruská zima zavítala na ruské Vianoce. Sňah vysoko stojí, hmľa je hustá, v žiadnu stranu nemožno sa pohnúť. Ale proti zime dobre sa vieme brániť. V znamenite zariadených úkrytoch a strelných jarkoch máme celkom príjemný život. V predvečer ruských Vianoc veliteľ armády Böhm-Ermolli zrazu objavil sa v samom prostriedku svojich čiat. Bolo to 6. januára na poludnie. Z obce Z. do tábora bolo počuť hlučné éljenovanie.

Po desiatich dňoch, ktoré sme ako krti strávili pod zemou, dva bataillony 25. spoločného pluku lučenského, práve vtiahly do dediny. Vojaci boli veselí, radovali sa, že sa budú môcť umyť a očistiť od hlinastého blata, keď sa odrazu objavil medzi nimi veliteľ armády jazdecký generál Böhm-Ermolli so svojim štábom. S ním boli aj velitelia divísií a brigád. Lučenský vojaci s hromovitým éljenovaním vítali svojho vodcu a veliteľ armády sosadol z koňa a zamiešal sa medzi vojakov. Plukovník Schmidbacher podal veliteľovi armády svoju zvyčajnú zprávu, načo veliteľ armády taktorekhol:

— Pán plukovník, s vašim statným a hrdínským plukom som veľmi spokojný:

Veliteľ armády potom kývol svojmu sprievodu a

pešo sa pohol cez horu ku prvému radu strelných zákopov. Aj tam ho s hromovitým éljenovaním vítali. Lučenský pešiaci nevedeli čo majú robiť od radosti, keď videli svojho vodcu. V ruských strelných zákopoch spozorovali pohyb a čosi-kamsi hustá záplava gúľ hvízdala ku našim strelným jarkom. Len tak hvízdaly gule, keď veliteľ armády v strelných jarkoch chodil od jednej stotiny ku druhej. Vyočul každého a kto mal nejakú žiadosť, všetko si poznačil.

Veliteľ armády zo strelných zákopov vrátil sa do dediny Z. Všade bol s ním knieža Windischgraetz, manžel kráľovej vnučky, ktorý pri veliteľovi armády koná službu. Knieža usilovne fotografoval strelné zákopy. Veliteľ lučenského pluku na skromné raňajky pozval veliteľa armády, ktorý ešte raz vyslovil svoje najvрейšie uznanie nad hrdinským držaním sa lučenských vojakov a potom sa rozlúčil s dôstojníckym sborom pluku.

Vianoce chorých a ranených vojakov.

V novovesskej nemocnici Červeného Kríža 24. decembra odbavovala sa dojmavá vianočná slávnosť pozostávajúca z vianočného spevu a z rečenia. Na prostriedku nemocnice stál šesť metrov vysoký vianočný strom s 300 sviečkami. Každý chorý vojak dostal jednu teplú košelu, dva vreckové ručníky, peknú tobolku na cigaretle naplnenú fajnými cigaretami a po jednom veľkom tanieri pečiva, ovocia a sladkosti. Dvaja ranení poďakovali sa spolkovým údom za láskavé opatrovanie, ktorým usilovali sa mierniť ich boľasti a vynahradiť teplú rodinnú domoveň. V ten istý deň bola vianočná slávnosť i v troch kěžmarských nemocniciach. V každej nemocnici boli vianočné stromčeky a vojaci dostali všeliaké dary. Miestny katolícky farár Ján Janečko mal k vojakom príležitostnú vianočnú reč maďarsky, nemecky a slovensky. Poľskí vojaci spievali dojmavú poľskú pieseň. Lembergský študent, padol 18-ročný legionista Ivan Pietrykowsky, ktorému už na bojišti 16 ročný brat tiež legionista, poďakoval sa so slzami povďačnosti v očiach za preukázanú lásku a svoju reč končil týmito slovami: Tu poďakujeme sa len niekoľko slovami, keď sa ale navrátíme na bojište, skutkom chceme preukázať svoju povďačnosť. V predošlý deň podobnú slávnosť mali chorí a ranení vojaci umiestnení v Tátraházi; farár Janečko držal i tam k hrdinom peknú nemeckú a slovenskú reč.

Obrana Przemyslu.

«Kölnische Volkszeitung» píše: Strašná porážka, ktorú hrdinskí obrancovia Przemyslu už i dosiaľ zapríčinili Rusom a ešte vždy zapríčiňujú, akonáhle sa nepriateľ dostane do strelnej diaľky pevnostných kanónov, vyjadrená v čísliciach so zarátaním ztrát prvého marneho dobíjania, činí dosavď päťadeväťdesiat tisíc ľudí. A Przemysel ešte neni v rukách nepriateľa. Ba možnosť

zaujatia Przemyslu stále klesá, lebo ruská válečná sila v západnej Haliči a v Karpátoch očividome slabne a nemožno predpokladať, že keby sa Rusi aj znova hnali útokom na hradby, či budú mať dost času ku tomu, aby porobili poriadky, ktoré sú potrebné ku premoženiu pevnosti. Uzatvárajúc zo správ o válečnom položení Rusi sotva budú mať dost času ku tomu, aby Przemysel zaujali prv, než bude rozhodnutý osud ruských armád v Haliči.

Pri prvom dobíjaní generál Dimitriev Ratko — dľa najnovších dát — mal sedem divízií pechoty a jeden sbor jazdy. Teraz obliehajúcu armádu — ako z ruských chýrov vysvitá — značne posilnili tak, že sa sotva mýlime, keď počet dobíjajúceho vojska šacujeme na dvakrátstot tisíc hláv. Obranu tejto pevnosti vo válečnej histórii možno bude spomínať čo vzor a tie udalosti, ktoré sa okolo Przemyslu odohrávajú, povzhudzujú človeka, aby ich porovnal s podobnými válečnými operáciami v posledných sto rokoch. Ztrata Rusov je už toľká, že sa temer vyrovnáva ztrате najkrvavejších bitiek posledných troch století. Tak ku príkladu v rusko-japonskej vojne pri Mukdene Rusi utratili súhrnom 96.000 ľudí; v bitke bojovalo 340.000 ľudí.

Ztraty Rusov pri Przemysli dvakrát prevyšujú tú ztratu, ktorá ich bola stihla v bitke pri Šahove, kde 210.000 Rusov stálo proti 145.000 Japoncom. Ďalej prevyšujú aj tie ztraty, ktoré pri Borodinove utrpely všetky v bitke zúčastnivé sa čaty. Čo sa týka veľkosti obliehajúcej armády, Przemysel obliehajúca armáda (od 300 rokov) stojí na druhom mieste, lebo len pri obliehaní Paríža bola väčšia nemecká armáda, jako je ruská armáda okolo Przemyslu. Paríž totižto obliehalo 240.000 Nemcov. Viedeň r. 1683., Sebastopol roku 1854—55. a Metz r. 1870. obliehalo len 200.000 mužov. Z porovnania s dobíjaním Port-Artura vysvitá, že japonská dobíjajúca armáda pozostávalo zo 140.000 a brániaca zo 40.000 chlapov. Obidve čísla úplne sa srovnávajú s pomerom síl Przemysel obliehajúcich a brániacich pri prvom dobíjaní, ktoré sa skončilo 11. októbra minulého roku. Japonci pri Port-Arture utratili 29.000 mrtvých a zmiznuvších a 60.000 ranených a Rusi utratili 30.000 mrtvých a ranených. Tam dobíjajúci došli cieľa, kdežto dosiahnutie cieľa pri Przemysli zo strany Rusov je veľmi ďaleké a Rusi už predsa utratili 95.000 ľudí. Dobíjanie Przemyslu je už dnes jednou z najväčších episod svetovej histórie.

CHYRNIK.

Jeho eminencia kardinál knieža-primas dr. Ján Csernoch v nedeľu 31. januára večer o 6. hodine zakľúčil v kostole Večnej Poklony vydržiavanú deväťdňovú pobožnosť.

Dar pápeža svojmu rodnému mestu. Z Ríma oznamujú, že pápež Benedikt XV. knižnici svojho rodného mesta Genuy do daru poslal 25 sväzkov najnov-

ších vydaní vatikanskej knižnice. Sväzky obsahujú cenné pojednania o rukopisoch a zriedkavých knihách, ktoré vo vatikánskej knižnici opatrujú.

Pamiatka dediča trónu Rudolfa. V sobotu, 30. januára bolo šesťadväť rokov tomu, čo následník trónu Rudolf v Mayerlingu zomrel. Z príležitosti výročitého dňa za dušné spasenie zosnulého dediča trónu v kostole budínskej kráľovskej paloty vydržiavaná bola zadušná sv. omša.

Narodeniny cisára Vilhelma v Piešťanoch. Ranní dôstojníci, ktorých opatrujú v piešťanskej vojenskej nemocnici, z príležitosti 56. narodenia nemeckého cisára Vilhelma v stredu večer usporiadali slávnosť, na ktorej bolo prítomné 200 dôstojníkov, medzi nimi aj nemeckí dôstojníci. Slávnostnú reč povedal plukovník Alexander Thill, po reči ktorého dôstojníci nemeckému cisárovi trikrát privolali na slávu.

Vyznačenie veliteľa našich motorových batérií. Z nemeckého hlavného válečného stánu oznamujú, že medzi dôstojníkmi, ktorí boli vyznačení z príležitosti narodenia cisára Vilhelma, je i plukovník Langer, veliteľ rakúsko-uhorských motorových batérií, ktorého cisár vyznačil rádom železnej koruny I. triedy.

Obete zemetrasenia v Taliansku. Z Ríma oznamujú, že o strašnom nešťastí, ktoré stihlo päť provincií Talianska, teraz zostavili výkaz. Časopis «Mattino» počít nešťastníkov, ktorí následkom zemetrasenia prišli o život, odhaduje na 40.000 duší.

Z biskupstva spišského. Jeho excellencia osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy vo svojom poslednom obežnom liste na vedomie dáva, že z dovoľenia sv. otca Pápeža volno teraz už mäsitý pokrm požívať v stredu kantrových pôstov, v Zelený štvrtok a vo Veľkú sobotu odpoľudnia, taktiež volno v pôstné dni pri tom istom jedení i ryby a mäso požívať; tí, ktorí užívať chcú pôstnú dispenciu, majú sa usilovať sdržovanie sa od mäsa vynahradiť inými skutkami pobožnosti a milosrdenstva. Vo Veľkú sobotu odpoľudnia vôbec celkom prestáva pôst, tak že volno sa vtedy už i viacrazy najesť do sýtosti. Potom oznamuje krásnymi slovami sústrasti, že jeho excellencia bývalý vojenský biskup Koloman Belopotoczky posilnení sv. sviatosťami zomierajúcich. 15. decembra v 70. roku života svojho vo Veľkom Várade zomrel. Nebohý bol pôvodne spišským kňazom a za viac rokov zdarne účinkoval v kapitúlskom semeníšti.

Načo obracajú katolícke kňazské majetky? Vacovský biskup gróf Karol Csáky na výstavné útraty školy v obci Kiskunmajsza dal 5000 korún. — Rábsky kanoník, čestný biskup Ignác Mladoniczky na podporu katolíckej tlače dal 2000 korún (doteraz už 8300 kor.) a satmársky biskup dr. Tibor Boromisza 902 kor. — Ludvik Ujhelyi, dekanfarár obce Sarud z príležitosti svojej zlatej sv. omše miestnym chudobným dal 1000 a na iné dva dobré ciele 1400 korún. — Na vianoce vojakov dala vacovská kapitula 120 a benediktínski klerici v Pannonhalme 200 korún. — Vesprímská ka-

pitula na sväté ružence pre vojakov na bojišti dala 100 korún. — Rožňavský biskup Ludvik Balás pre vdovy a siroty padnutých vojakov dal 100 korún. — Munkáčsky gr. kat. biskup Anton Papp na válečné ciele obetoval 100 korún.

Vyznačení spišskí dôstojníci. Nadporučíkovi 9. honvédskeho pešieho pluku Gejzovi Várady-Szakmárymu a kapitánovi Ludvikovi Görgeymu jeho veličenstvo kráľ na uznanie ich hrdinského držania sa pred nepriateľom udelil válečný záslužný kríž III. triedy s válečnou ozdobou. Za nadporučíkov povýšení sú: Toporský Albert Görgey delostrelecký poručík v rezerve, Jozef Kiszely poručík 34. pešieho pluku v rezerve a Robert Weiszer poručík 11. honvédskeho pešieho pluku v rezerve ako i nasledujúci poručíci 9. honvédskeho pešieho pluku v rezerve: Dr. Gejza Payer, dr. Elemér Marschalkó, Julius Hegyi. Eugen Várjon, Titus Barla-Szabó, Julius Pavlovsky, Rudolf Thinschmidt, Julius Reich, Alojz Schmidt, Anton Eiszelt, Karol Danits a dr. Gejza Toperczer.

Chýry zo Spiša. Spišskobelanský rodák, štvrtoročný právnický poslucháč Gejza Teltseh, zástavník 9. honvédskeho pešieho pluku v rezerve, vprostred najvernejšieho konania svojej povinnosti 31. decembra v 26. roku života svojho v lese pri obci Lucna hrdinskou smrťou zomrel. — Starolubovenský rodák, horár Karol Csernecky, poručík 9. honvédskeho pešieho pluku v rezerve, cez švédske hlavné mesto Štokholm telegrafoval, že je v ruskom zajatí v meste Rasdolnoje pri Wladiwostoku. — Novoveskému obuvníckemu majstrovi Krajnyákovi písal jeho bývalý tovarýs Adolf Ivanovics, že je v ruskom zajatí v Tomsku. — Richvaldský gazda Ondrej Harendarčík rezervný delostrelec, písal sestre svojej manželky do amerického Douglasu, že už vyše štyri mesiace je v ruskom zajatí v Sibírii a že je tam veľká zima. — Gustav Loibersbech a Julius Mähly ev. učiteľia veľkej obce Merény (Ondrišle) dostali sa do ruského zajatia. — V ľudových školách našej stolice na vianoce vojakov, sossbierali 3234 kor. — Na vianoce vojakov spiškosobotskej nemocnice Červeného Kríža Karol Bernolák, podfeldmaršal na odpočinku daroval 100 korún. Obec Veľký Slavkov túže nemocnicu obdarovala s bielížňou. — Pre novoveské vojenské rezervné nemocnice Ilka Trompler dala 12 korún hotových peňazí, 6 košiel a 3 spodné nohavice. — V staroveskej nemocnici Červeného Kríža doteraz opatrovali 30 chorých vojakov, z tých zomreli piati, medzi nimi dvaja husári. — V našej stolici kolera, ktorá bola vystúpila v 14 obciach, už celkom prestala; na koleru ochorelo 95 civilných osôb, z tých zomrelo 62. — Slintavka a kulhavka prestala znovu v 45 obciach. — V podolinskom hlavnom gymnáziume piaristov po viactýždňovej prestávke 8. januára znovu začalo sa riadne vyučovanie. — Lehnická rim. kat. učiteľka Aranka Ledényi prešla na inú stanicu. — V Odorine 9. januára večer zkořela jedna stodola pánstva grófa Vidora Csákyho; oheň spustošil i jeden mlátiaci stroj. — V Gúazdoch

14. januára mlynské koleso rozdrúzgalo hlavu prenájomníka mlyna, Henrika Neugröschla. — V Popráde 15. januára previedla sa nová voľba mestských úradníkov. Za mešťanostu jednohlasne vyvolený je znovu Koloman Förster, mestským fiškusom stal sa na miesto Jána Kulmana väčšinou jedného hlasu dr. Gejza Payer. — Posledná minuloročná kúpeľná listina Tátraszéplaku vykazuje 2017 hosťov, z tých bolo cudzozemcov 447.

Štvorčatá. Zo Sabadky oznamujú: Temeínska sedliačka Maria Schvéger porodila štvorčatá: jedno dievča a troch chlapcov. Dievča zomrelo, chlapeci a matka cítia sa dobre.

Hrdinskí honvédi 9. regimentu. V bojoch okolo Krakova znovu vyznačil sa košický 9. honvédskejší peší pluk, pri ktorom slúžia naši slovenskí bratia. Hlavné veliteľstvo armády vyznačilo honvéda Jozefa Kirnera so zlatou medaillou hrdinskosti. Jeden zástavnik dostal medaillu hrdinskosti prvej triedy a trinásť poddôstojníci medaillu hrdinskosti druhej triedy.

Zimná obeta pálenky. Náš spišsko-magurský zpravodajca oznamuje: v Haligovciach Vojtech Volček Košut dňa 15. januára neskoro večer opitý šiel z krčmy, na ceste spadnul a viac ani nestal, ráno našli ho zamrznutého. K tejto nešťastnej krčme, ktorá je opravdivou zkazou Haligovčanov, viaže sa behom niekoľko rokov už šesť smrtných pádov, zapríčinených alkoholom. Nenie bezzákladu to upodozrenie, že ten krčmár metylalkoholom otravuje úbohý slabý ľud, však už dvaja zomreli v opilom stave v samej krčme. Veľmi potrebné by bolo prísne vyšetrovanie! V niektorých predošlých pádoch prezrel síce lekár nešťastné obety alkoholu, lenže i on bol z vyvoleného národa a vrana vrane — vraj — oči nevykole. Ohľadom válečného času nemôžem sa aj tu držať tej presmutnej poznámky, že kým kresťanská krv v potokoch tečie, lakomí haligovskí a okolití židia vodne a v noci až po samé bojište vozia otravu pálenky a predávajú liter po štyroch korunách ba aj o mnoho vyššie. Aby i z vojny takým neriadnym spôsobom len čím viac zbohatli, žeby po vojne ešte viac panovať mohli nad nami!

Najnovšie.

Rusov už celkom vyhnali z Karpátov.

10.000 ruských zajatcov.

Úradná zpráva generálneho štábu, vydaná 30. januára.

Na polsko-haličskej čiare, odhliadnúc od nepatrnejších delostreleckých bojov, zväčša panuje ticho.

Ostré boje posledné dni svedené v Karpátoch, mali za výsledok zpätzaujatie výšin všet-

kých priesmykov. V ťažkých válečných, od jedného týždňa trvajúcich operáciách, naše čaty za najneprajnejších pomerov počasia bojovaly s najväčšou vytrvalosťou a húževnatosťou, všetky ťažkosti bojišta prevládaly vo vysokom snahe a s tým dosiahly veľmi veľké úspechy. Zajali sme 10.000 Rusov a ukoristili sme šesť strojových pušiek.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Mrtví a ranení.

(Pokračovanie.)

Všetci, pri ktorých nestojí poznámka «mrtvý», sú ranení.

Písmeny *ppl.* znamenajú peší pluk; *hp.*, honvédskejší pluk; *komp.*, je tolko ako kompánia; *lp.*, landšturmistický pluk; *jb.*, jágerský bataillon.

Z prešporského 13. honvédskejšieho pešieho pluku: Nagy Rudolf 5, Nagy Aleúander 7, Nagy Aleúander 8 †, Nagy Aleúander 12, Nagy Vincenc 9, Nemček Štefan 4, Nemeč Mikuláš (Detrekószentmiklós, st. prešporská) 8, Németh Anton 9 †, Németh Franc 11, Németh Štefan 4, Németh Štefan jednoročný dobrovoľník 11, Németh Ludvik 6, Németh Pavel 12, Németh Vincenc 12, Nenhold Ján 4 †, Neubauer Rudolf 5, Novák Anton 7, Novák Ján 9, Nusser Ján 11, Nyári Franc 9, Oberhofer Béla jednoročný dobrovoľník tit. kaprál 4, Ochs Matej 2, Öles Matej 2, Olkovič Ján 7, Orovsky Ján 3, Ország Melicher 7, Orth Ján 4 †, Osčiti Jozef 4, Osčity Ludvik 4, Oslansky Rudolf 3, Osleg Jozef 7, Oswald Jozef 2, Otirabló Michal 2, náhradná stotina, Ottinger Juraj 10, Paár Štefan 9, Pakordi Ján 12, Paldán Michal 4, Pálfi Franc 9, Pálfi Ladislav 4, Palkovič Ján 4, Palkovič Karol 3, Pammer Juraj 2, Panák Aleúander 7, Pápai Franc 5 †, Parág Jozef 2 †, Parányi Desider 9, Parók Jozef 2 †, Parth Jozef 3, Patopresty Ján 3, Pavelek Ján 2, Payer Jozef 10, Payer Rudolf 5, Pázsit Pavel 10 †, Peck Adam 4 †, Peck Ján 2, Peller Štefan 4, Peringer Anton 5, Petényi Franc 10, Peterknič Ján 9, Peterlenič Ján 9, Petrašovič Štefan 3, Petrik Jakub 5, Piche Dénes 9, Pilka Ján 4, Piller Matej 3 †, Pilles Martin 11, Pingitzer Fridrich 5 †, Pinstyosky Jozef 2, Piškuta Štefan 2, Pittnauer Andrej 10, Plankó Ladislav 9 z., Plevčík Sylvester 3, Podmajersky Ján 5, Pök Ján 2, Pollák Jozef 2 †, Popovits Štefan 7, Prončič Pavel 8, Preisinger Imrich 2, Prelec pešiak 10, Probat Franc 8, Probst Rudolf 5, Proháška Karol 2, Prokopec Ján 4, Pujtás Július 9, Pušička Rudolf 12, Puskás Franc 3 †, Puskás Ludvik 10, Rábai Gejza 5, Rablanski Béla 9, Račkó Ján 9, Račkó Martin 9, Rác Jozef 4, Radič Jozef 9, Radler Aleú 1, Radonitz Ján 1 †, Ramlvarter

Andrej 3, Rapoš Ján 7 †, Raškó Rudolf 1 †, Rasovits Štefan 8, Reichhard Jozef 6, Reif Pavel 2, Reinwald Ján 10, Rešňak Jozef 4, Révész Michal 8 †, Reviczky Béla jednoročný dobrovoľník tit. kaprál 4, Režňak Ján 3, Robauer Ján 3, Róka Eugen 12, Roth Michal 6, Rumpeltes Vavríneec 10, Rupp Armin 7, Rušofsky Pavel 4, Rusňak Jozef 4 †, Sagmüller Július 2 †, Sajbider Pavel 5, Salfer Matej 3, Sándor Július 5 †, Sarok Viktor 5 †, Sattler Vavríneec 10 †, Sattler Rudolf 10 †, Scheibhofer Štefan 1, Scheil Aleúander 1, Schick Heinrich 3, Schill Karol 5, Schleischitz Franz 9, Schmat-ter Anton 3, Schnobl Anton 5, Scholz Otto 8, Schröck Ján 7, Schuler Jozef 10, Schumichres Ján 12, Schumitz Ján 11, Schwarz Anton 4, Schwarz Štefan 1, Schwarz Ján 9, Schweng Bohumil 4 †, Seberl Michal 4, Šedivi Ján 4, Sibenbauer Anton 1, Siber Karol 2, Simmer Michal 6, Šimon Ján 1, Šimon Jozef 3, Šimonič Ján 3, Singer Izidor 4, Smohál Ján 2, Smrteč Ján 2 †, Smrtič Štefan oddiel so strojovými puškami, Sóki Michal 3, Somogyi Imrich 9, Soós Daniel 8 †, Špaček Štefan 3, Šperka Martin 2, Stadler Štefan 5, Stadlmann Franc 9, Stander Štefan 2 †, Stanó Aleúander 4, Stanzel Fridrich 4, Strauch Jozef 5 †, Staus Leopold 7, Štefán Jozef 9 z., Šteffek Michal bubeník stotiny 11, Steiner Šalamún 7 †, Steinhofer Michal 6, Štekovič Jozef 7 †, Stely Jozef 7, Stenhardt Ludvík 1, Sterlik Aleúander 10, Stolner Ján 89 Stóra Jozef 2, Štricha Michal 6 †, Struhar Alojz 8, Suri, Alojz 3 †, Suri Michal 6, Šurina Florian 9 †, Šušovič Jozef 4, Szabó 10, Szabó Gejza, bat. štáb. 1, Szabó Štefan 7, Szabó Štefan 10, Szabó Ludvík 3, Szabó Mivhal 4, Sadlon Peter 3, Szakál Jozef 2, Szalai Kolo-roman 12, Szalai Michal 3, Szalunter Ján 9, Samek Marek 3, Saradič Jn 11, Sattler Vavríneec 10, Sattlera Šebastian 10, Sedecki Ján 12, Sedlik Štefan 8, Szekér Štefan 7, Szép Edmund 3, Szilágyi Július 7, Sinovác Franc 13, Szitás 10, Slezak Ludvík 3, Slobod Ján 2, Sluka Ambroz 3, Smolák Michal 4, Snapek Ján 3 †, Sok Andrej 11, Sommer Ján 1, Straka Štefan (Farkas-hida, st. prešporská) 3, náhradná stotina, ranený a

zajatý, Stresňák Alojz 10, Szuch Gejza 3 †, Szücs Michal 4, Szuh Albert 11, Sukopa Ján 11, Sukup Ján 5, Szutyany (?) Aleú 2, Svoren Viktor 11, Tabor Eugen 2, Takács Franc 5, Takács Gašpar 11 †, Takács Jozef 7, Takács Ludvík 4, Takáts frajter 10, Takáts Leopold 9, Tandlmayer Alojz 5, Tase Juraj 7, Tase Viktor 5, Tasky Karol 3, Tátrai Ludvík 11, Tekula Ján 9, Tengelič Ján 3 †, Tengelič Jozef 3 †, Tenk Pavel 9.

(Pokračovanie nasleduje.)

Rusi v Bukovine.

Kozácky kúsok.

Rusi v jednej krčme našli starého žida. Pýtali pe-
niaze, pálenku a dievča. Na smrť zlaknutý žid takto
odpovie:

— Peňazí nemám, lebo som chudobný. Pálenku
zakázali mi vaši velitelia. Ani dievča vám nemôžem
dať, lebo nemám dietok.

Konečne sa uspokojili s tým, že predsa dostanú
pálenky a iné liehové nápoje. Starý žid trasúc sa na
celom tele donesie fiasu pálenky a dá ju nepríjemným
hostom. Jedon z nich naleje a podá židovi.

— Vypi! — káže mu.

Žid nechce piť. Kozáci sú už celkom presvedčen
o tom, že je pálenka otrávená. Začnú ho biť, ale žid
sa ani vtedy nedotkne pohára. Konečne jedon kozák
spýta sa žida, že vlastne prečo nechce piť? Žid od-
povedal, že sa ešte nepomodlil raňajšiu modlitbu a
pred modlitbou nemôže piť.

— Teda sa pomodli!

Krčmár poslušne a kozáci čakajú. Žid sa po-
modlí a vtedy si už vypije pálenky. Potom pride rad
na rum. Za prvý pohárik aj z toho žid musí vypiť
Kozáci potom pýtajú piva. Žid vypije as prvý pohár
piva. Potom nasleduje víno. Žid vypije aj z toho za
pohár. Všetliaký nápoj zaškodil židovi a starček začína
sa potáčať. Vtedy zavznie rozkaz:

— Teraz tancuj, žide!

Neborák žid tancuje, tancuje a len tancuje, kým
dych stačí v ňom, konečne bez povedomia klesne na
podlohu.

Kozáci škeriac sa odídu z krčmy.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲ Sijací stroj

Na pohodlné malé čia-
stočné splácanie predáva

FRANZ BAUMGARTEN

Budapest, VII., Rózsa-u. 27.
Telefon József 83-72.

Makulatura papier

(starých novin papier
veľmi hodí sa k za-
obaleniu bársjakých pred-
metov) metr. cent po 8 K
k dostaniu u vydavateľstva.

Pýtajte si

zdarma a franko
môj hlavný cen-
ník opatrený so
4000 vyobraze-
niami hodín, zla-
tého a striebor-
ného tovaru, hu-
debných nástro-
jov taktier to-
varu z ocele a kože. ako aj
rôznych toaletných a iných
v domácnosti potrebných
článkov, zbrane atď.

Prvá dielňa hodín Ján Konrad

c. a k. dvorný zásielca

Brüx číslo 717. (Čechy.)

Nicklové-Roskopf hodinky

K 3-90; 4-20; 5-

Strieborné hodinky K 8-40.

Nicklový budíček K 2-90.

Budíček s duplovaným zvon-
kom K 4-

Zasielanie s poštovou do-
bierkou. Žiadne riziko.
Zámena povolená alebo
návrat penazí.

51 rokov v obchode, vyzkúmane dobrá osada na kosa.
Nikto nikdy nemal lepšej kosa, ako je naša

Bazilika zlato-kosa.

Nesľubujeme nebo a zem, každému ale, kto s dôverou obráti sa ku nám, pošleme takú tran-
livého ostria zlatú kosu, za ktorú nás požeňovať bude. Tieto kosa už od 50 rokov rozposielame
najväčším pántvam a mnoho tisíc hospodárom. Zárukou dobre stojíme za každú kosu a nesod-
povedné zameníme zdarma. — Cena jednej «Bazilika zlatej kosa» s poštovou dobierkou:

	70	75	80	85	90	95	100	110 cm.
Cena 1 kosa	2-20	2-30	2-40	2-50	2-60	2-70	2-80	3-20 kor.

Cena 1 kusa Bazilika diamantovej osielky 1-50 kor. Takej nikdy nebolo. Zvláštne upozornenie
pre sbierateľov kupcov na kosa. Pri kúpe 10 kusov kosa 1 kus posielame zdarma. Pri kúpe
30 kusov, zdarma posielame 3 kusy alebo jedon výborný 6 výstr. revolver, alebo jedon opravdo-
postriebrený metalový kríž. Prosíme na každý pád žiadať si náš veľký obrázkový cenník.
Zdarma ho pošleme a každému spôsobíme s ním veľkú radosť. — K dostaniu v obchode
Jozef Marosi a Syn. Esztergom 15. číslo. 51 ročná osada na kosa a veľký obchodný dom.

